

Yeni Türk Ticaret Kanunu'na göre şirket kuruluşları nasıl olacak?

1 Temmuz 2012 tarihinde yürürlüğe giren 6102 sayılı Yeni Türk Ticaret Kanunu şirket kuruluşunda yeni uygulamaları beraberinde getirmiştir. Bu değişikliklerin başında ise esas sermaye taahhütleri, kurucular beyanı, değerlendirme raporları, yönetim kurulu üyesi ve müdürlerin atanması ve buna bağlı işlemler gelmektedir ki, bundan böyle şirket ana sözleşmelerinin bilinci hazırlanması önem kazanmaktadır.

Şirket ana faaliyet konusu

Yeni Türk Ticaret Kanunu ile ana faaliyet konusunun kısaca belirlenmesi yeterlidir. Şirketler, şirket sözleşmesinde belirttikleri amaçlarına yönelik ve kanun hükümleri çerçevesinde her türlü işi yapabilecekler.

1 Temmuz 2012 tarihine kadar yürürlükte olan eski Türk Ticaret Kanunu'na göre; anonim ve limited şirketler, ana sözleşmelerinde sayılan faaliyet konuları dışında, başka işleri yapamıyordu. Buna bağlı olarak da ileride yapılması olası tüm faaliyet alanları yazılıyordu.

Asgari Sermaye

Limited şirketlerde 10.000,- TL'ye, anonim şirketlerde 50.000,- TL'ye yükseltilmiştir (halka açık olmayan, ancak kayıtlı sermayeyi kabul etmiş bulunan anonim şirketlerde ise bu rakam 100.000,- TL'dir). Bu rakamın altında sermayeye sahip şirketlerin, bunu en geç 14 Şubat 2014 tarihine kadar tamamlamaları gerekmektedir. Her ortanın koymuş olduğu sermaye 25,- TL ve katları olmalıdır.

Sermaye taahhüdünün yerine getirilmesi şekli: Banka blokaaj sisteminin dönüşü

Hem limited hem de anonim şirketlerde getirilen yeni düzenleme uyarınca şirket kurucuları sermayenin tamamını ödemeni şartsız olarak taahhüt edecektir. Nakdi ödemeler, Bankacılık Kanunu'na bağlı bir bankada, kurulmakta olan şirket adına açılacak özel bir hesaba, sadece şirketin kullanılabilmesi şeklinde yatırılacaktır. Buna göre sermayenin tamamının ya da bir kısmının nak-

den taahhüt edilmesi durumunda, nakden taahhüt edilen payların asgari yüzde 25'inin tescilden önce, kalan yüzde 75'inin de şirketin tescilini izleyen 24 ay içinde ödemesi zorunlu hale gelmiştir. Şirket kuruluş sözleşmesi ile asgari nakdi sermaye oranı arttırabilir, bakiye sermaye taahhüdünün yerine getirilme süresi kısaltılabilir.

Üzerinde sınırlı ayrı hak, haciz, rehın ya da tedbir bulunmayan, nakden değerlendirilebilen ve devrolunabilen, fikri mülkiyet hakları ile sanal/elektronik ortamlar ve adlar da dâhil, mahzarlığı unsurları aynı sermaye olarak kullanılabilir.

Ortak/hissedar sayısı

Hem limited hem de anonim şirketler tek kişilik kurulabilecek, mevcut şirketler tek kişilik şirketlere dönüşebilecekler. Bu şekilde mevcut sayıda kurulup da sonradan tek ortaga düşen şirketlerin infisalt etme riski ortadan kalkmıştır. Limited şirketlerin 2 ortaklı kurulup da sonradan tek kişiye düşmesi durumunda bunun 7 gün içerisinde bağlı bulunduğu ticaret sicil müdürlüğüne tescil ve ilanı gerekmektedir.

Şirket Müdürü

Şirket ortaklardan en az birinin şirket müdürü olarak atanması gerekmektedir.

Kurucular beyanı nedir?

Kurucular beyanı, kuruluşla ilişkin olarak hazırlanması ve kurucular tarafından imzalanması verilmesi zorunlu olan bir beyandır. İçinde yer alması gereken bilgiler özetle şöyledir: Aynı sermaye konuluyor ya da bir işleme devralınıyorsa, karışılığının uygun ve bunların gerekliliğinin gerektirdiği olarak ve belgeleryle belirlenmesi; varsa edinilen menkul kıymetlerin fiyatları ve bunlara ilişkin son üç yıllık konsolide finansal tablo değerlemeleri; şirketin yüklediği önemli taahhütler; varsa şirket kurucularına sağlanan özel menfaatler ve gerçekçileri; kuruluşu inceleyen işlen de- neçisi ve diğer hizmet verenlere ödenen ücretler, emsallerinin karşılaştırılması olarak açıklamasıdır.

Avukat Ulıya Selçuk

Şirket ana sözleşmesine konulabilecek diğer düzenlemeler

Kurucular, şirket sözleşmesinde öngörülmesi ve emredici kurallara aykırı olmamak şartıyla bağlayıcı hükümler koyabileceklerdir. Yeni Türk Ticaret Kanunu'nda bu hususlar şu şekilde ele alınmıştır:

- Esas sermaye paylarının devrinin sınırlandırılmasına ilişkin kanuni hükümlerden ayrılan düzenlemeler.
- Ortaklara veya şirkete, esas sermaye payları ile ilgili olarak önerilmeye muhatap olma, önalm, geri alım ve alım hakları tanınması.
- Elk ödeme yükümlülüklerinin öngörülmesi, bunların şekli ve kapsamı.
- Yan edin yükümlülüklerinin öngörülmesi, bunların şekli ve kapsamı.
- Belirli veya belirlenebilir ortaklara veto hakkı veya bir genel kurul kararının oylanması sonucunda oyların eşit çıkması hâlinde bazı ortaklara üstün oylar hakkı tanıyan hükümler.
- Kanunda ya da şirket sözleşmesinde öngörülmesi bulunmayan yükümlülüklerin hiç ya da zamanında yerine

getirilmemesi hâlinde uygulanabilecek sözleşme cezası hükümleri.

- Kanuni düzenlemeden ayrılan rekabet yasasına ilişkin hükümler.
- Genel kurulun toplantıya çağırılmasına ilişkin özel hak tanıyan hükümler.
- Genel kurulda karar almaya, oy hakkına ve oy hakkının hesaplanmasına ilişkin kanuni düzenlemeden ayrılan hükümler.
- Şirket yönetiminin üçüncü bir kişiye bırakılmasına ilişkin yetki hükümleri.
- Bilanço kârının kullanılması hakkında kanundan ayrılan hükümler.
- Çıkma hakkının tanınması ile bunun kullanılmasının şartları, bu hâllerde ödenecek olan ayrılan akçesinin türü ve tutarı.
- Ortanın şirketten çıkarılmasına ilişkin özel sebepleri gösteren hükümler.
- Kanunda belirtilenler dışında öngörülen sona erme sebeplerine dair hükümler.